

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM içtüzüğü'nün 96. ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 08.04.2025

Perihan KOCA

Mersin Milletvekili

19 Mart günü gerçekleştirilen operasyonla İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu ile birlikte birçok kişi gözaltına alınmış, gözaltına alınanlar 23 Mart günü Sulh Ceza Hakimliği'nce tutuklanmıştır. Yaşananların ardından ülke geneline yayılan protesto gösterileri polisin sert müdahalesiyle bastırılmaya çalışılmış, bu sert saldırılar sonucunda onlarca yurttaşımız yaralanmıştır. Yaralanan yurttaşlarımızın bir kısmının tedavilerine devam edilirken protesto eylemleri sırasında ve sonrasında gözaltına alınan yurttaşlarımızdan 301'i şu anda çeşitli cezaevlerinde tutuklu bulunmaktadır.

Avukatların bildirdiklerine göre tutuklu bulunan ve çoğunluğu öğrenci olan yurttaşlar gözaltındayken darp edilmiş, işkenceye maruz kalmış, ters kelepçeyle saatlerce bekletilmiş, tutuklandıktan sonra nakledildikleri Marmara ve Metris infaz kurumlarında da kötü muameleye maruz kalmışlardır. Cezaevlerinde yeterli yatak bulunmamasından ötürü tutukluların yerlerde battaniyelerde yattıkları, cinayet zanlıları ile aynı koğuşları paylaştıkları ve koğuşlarda adli tutuklular tarafından baskı gördükleri ifade edilmiştir.

Gittikleri eylemlerden gözaltına alınan yurttaşların cezaevine yalnızca üzerlerindeki kıyafetlerle gönderildikleri, yakınlarının göndermek istedikleri para, kıyafet ve kitapların bayram tatili gerekçe gösterilerek reddedildiği aktarılmıştır. Tutuklu yurttaşların tatil süresince tek öğünle beslendikleri ifade edilirken, yaklaşan sınavlar öncesi ders çalışmak için talep edilen kitapların da geri çevrildiği belirtilmiştir.

Emniyette günlerce süren gözaltı süreçlerinde kimi kadınların regl oldukları ancak ihtiyaç duydukları hijyenik pedin kendilerine verilmediği, günlerce hijyen ürünleri olmadan gözaltında kaldıkları aktarılırken darp sonrası kolundaki platini çıkan, kaburgası kırılan kimi yurttaşların hastaneye sevk edilmek yerine tutuklandıkları baro yetkilileri tarafından ifade edilmiştir.

İzmir Menemen T Tipi Cezaevi'nde tutuklu bulunan yurttaşların da ayakta sayım dayatmasını kabul etmedikleri için infaz koruma memurlarının fiziksel şiddetine maruz kaldıkları avukat görüşmelerinde rapor edilmiştir.

Bu bağlamda;

1. Türkiye'deki cezaevlerinin tutuklu kapasitesi ne kadardır ve şu anda bu kapasitenin ne kadar üzerinde tutuklu ve hükümlü sayısı vardır?

2. Kanunlarda tutuklama tedbirinin uygulanacağı koşullar açıkça yazıldığı halde, gösteri ve yürüyüş hakkının kullanılması gibi temel hakların kullanımında niçin bu kadar çok fazla tutuklama tedbiri alınmaktadır?
3. Cezaevlerine giren yurttaşlar üzerinde başka tutuklularca baskı kurulması ve yurttaşların tehdit edilmesi sık görülen bir olay mıdır? Bakanlığınızca bu iddialarla ilgili bugüne dek soruşturma yürütülmüş müdür?
4. Tutuklanarak cezaevine gönderilen eylemcilerin cezaevlerinde kötü muamele gördükleri, kendilerinin temel ihtiyaçlarının karşılanmadığı, dışarıdan para, kitap ve kıyafet girişinin engellendiği iddiası doğru mudur? Bu iddiayla ilgili bakanlığınızın bir incelemesi var mıdır?
5. Kamuya açık bir şekilde işlenen işkence suçu ve kötü muamele fiilini işleyen kolluk kuvvetleri hakkında savcılar tarafından re'sen veyahut yapılan onlarca suç duyurusu sonrasında soruşturma açılmış mıdır? Açılmışsa bu soruşturmalar hangi adliyede yürütülmektedir ve soruşturma numarası nedir? Soruşturma açılmadıysa gerekçesi nedir? Bakanlığınız ve savcılar tarafından işkence ve kötü muamele bir suç olarak addedilmemekte midir?